

[PDF udgave \(1030 KB\)](#)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
deres stedfortrædere

ag	Journalnummer	Kontor	
	400.C.2-0	EUK	12. december 2003

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 19. december 2003 –
dagsordenspunkt rådsmøde (miljøministre) den 22. december 2003 – vedlægges
Miljøministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på dagsordenen.

Samlenotat

Vedr. Rådsmøde (miljø) den 22. december 2003

Dagsorden

1. Direktiv om kvaliteten af badevand.....	2
1. Direktiv om brug af Kyoto-protokollens projektmekanismer.....	9
2. Forslag til forordning om persistente organiske stoffer (POP).....	18
3. Forslag til Fællesskabets ratifikation af Protokollen om grænseoverskridende luftforurening over store afstande (LRTAP) angående Persistente organiske stoffer.....	26
2. Forslag til kemikaliereregulering.....	28
3. Meddelelse om en EU-strategi om begrænsning af skibes emissioner til luften	49
4. Forslag til forordning om det finansielle instrument for miljøet (LIFE).....	55
5. Forberedelse af biodiversitetskonventinen COP7 og Cartagena protokollen MOP1.....	58
6. Styrkelse af miljødimensionen af Lissabon-strategien.....	66
7. Kommissionens rapport om Miljøagenturet.....	73
11. Forslag til forordning om indførelse af et økopointsystem.....	74
12. Forslag til forordning om finansielle kvartalsregnskaber for den offentlige forvaltning og service.....	77
13. Forslag til direktiv om kontrol med lukkede højradoaktive strålekilder.....	77
14. Rapport fra formandskabet vedrørende implementering af program om forbedring af samarbejdet i EU vedrørende forebyggelse og begrænsning af konsekvenserne af kemiske, biologiske, radiologiske og nukleare trusler.....	80

Resumé

Direktivet skal erstatte direktiv 1976/160 om kvaliteten af badevand, som indeholder en række bestemmelser om overvågning af badevandet og overholdelse af bindende normer for badevandets kvalitet. Det gældende direktiv både hvad angår parametre, beskyttelsesniveauet og den opfølgning, der skal finde sted når overskridelser registreres.

Forslaget reducerer antallet af parametre til to mikrobiologiske parametre suppleret af visuel inspektion. I forslaget foreslås bindende værdier for 'God kvalitet' og en vejledende værdi for 'Udmærket kvalitet' for koncentrationerne af intestinale enterokokker og *Escherichia coli* i badevand.

Badevandet på det enkelte badested skal vurderes ud fra de sidste tre års prøveresultater og klassificeres som "godt" eller "udmærket".

Forslaget indbærer en stramning af kravene i sammenligning med direktiv 1976/160 og noget strammere krav til Danmarks nugældende nationale krav. Men stramningen opvejes i nogen grad af at badevandet ifølge forslaget vurderes på baggrund af 3 års data og ikke som nu kun på basis af et års data.

Det nye forslag fokuserer i højere grad end 76-direktivet på forvaltning af badevand, herunder udvikling af badevandsprofiler og oplysning af offentligheden.

ET BADESTED, DER KARAKTERISERES SOM "RINGE", BETRAGTES SOM VÆRENDE I OVERENSSTEMMELSE MED DIREKTIVET, HVIS DER I BADESÆSONENS LØB ER TRUFFET FORANSTALTNINGER FOR AT FJERNE FORURENINGEN, OG DER ER TRUFFET

FORANSTALTNINGER FOR AT UNDGÅ, AT MENNESKER UDSÆTTES FOR FORURENINGEN. HVIS BADEVANDET INDEN TRE ÅR IKKE KAN KLASSIFICERES SOM GODT, ER INDFØRELSE AF BADEFORBUD ENESTE MULIGHED.

1. Status

Kommissionen sendte den 24. oktober 2002 ovennævnte forslag til Rådet og Europaparlamentet. Forslaget har hjemmel i traktatens artikel 175(1) og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i traktatens artikel 251.

Direktivet skal erstatte direktiv 1976/160 om kvaliteten af badevand. Kommissionen præsenterede forslaget på rådsmøde (miljø), den 9. - 10. december 2002. En første drøftelse fandt sted på rådsmøde (miljø) den 4. marts 2003. Europa-Parlamentet har den 23. oktober 2003 udtalt sig om forslaget.

Formandskabet har sat punktet på dagsordenen for rådsmøde (miljø), den 22. december 2003 med henblik på at opnå fælles holdning.

Grundnotat om forslaget er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 29. november 2002.

2. Formål og indhold

Det gældende badevandsdirektiv 1976/160 indeholder en række bestemmelser om overvågning af badevandet og overholdelse af bindende normer for badevandets kvalitet. Direktivet er forældet, både hvad angår valg af parametre, beskyttelsesniveauet og opfølgning i tilfælde af forringet badevandskvalitet.

Kommissionen angiver, at forslaget er baseret på følgende:

- Overensstemmelse med strategien for bæredygtig udvikling, 6. miljøhandlingsprogram, og med de målsætninger, som Det Europæiske Råd har sat for den fremtidige udvikling på højt prioriterede områder, såsom "folkesundhed" og "naturressourcer".
- Overensstemmelse med anden vandrelateret EU-lovgivning, der er vedtaget siden 1976, navnlig med vandrammedirektivet.
- De anvendte parameterværdier skal revideres og strømlines med fokus på robuste mikrobiologiske indikatorer og under hensyntagen til det overvågningsystem, der blev fastlagt med vandrammedirektivet; parametre og værdier skal baseres på de nyeste videnskabelige resultater og på et højt beskyttelsesniveau, også med hensyn til udsatte grupper såsom børn.
- Badevandspleje skal udvikles fra blot prøvetagning og overvågning til integreret kvalitetsstyring.
- Der skal gives bedre og tidligere oplysninger til offentligheden ved brug af både lokalt og regionalt tilgængelige faciliteter og teknologi, såsom internettet og geografiske informationssystemer.
- Der skal tilskyndes til større inddragelse af offentligheden, især de lokale og regionale organer, berørte parter og ikke statslige organisationer og det videnskabelige miljø.
- Revisionen skal også give endnu et eksempel på god forvaltning i Europa som skitseret i Kommissionens hvidbog fra oktober 2001.

Anvendelsesområde

Det gældende badevandsdirektiv regulerer badevandskvaliteten i naturlige vandområder, og fokuserer på traditionel badning og svømning. Det nye forslag inddrager også vandkvaliteten i tilknyttede områder, hvor der anvendes kano eller lignende.

Parametre

Til vurdering af badevandskvaliteten fastlægger 1976-direktivet 19 parametre. Det nye forslag reducerer antallet til to mikrobiologiske parametre suppleret af visuel inspektion (algevækst, olie) samt pH-måling i ferskvandsområder.

Reduktionen til to parametre skyldes, at mikrobiologisk forurening - i langt de fleste tilfælde - er den faktor, der giver dårlig badevandskvalitet, og at vandrammedirektivet fastlægger en omfattende kemisk og biologisk overvågning for alle vandområder, inkl. kystområder, der skal være på plads fra udgangen af 2006.

De to foreslåede fækale indikatorparametre (mikrobiologiske), intestinale enterokokker (IE) og *Escherichia coli* (EC), giver den bedste angivelse af fækal forurening og sundhedsvirkninger i vandområder, der anvendes til fritidsaktiviteter. IE parameteren og EC parameteren svarer til henholdsvis parameteren fækale streptokokker og fækale colibakterier i 1976-direktivet. I Danmark undersøges badevandet dog ikke rutinemæssigt for fækale streptokokker.

Endvidere omfatter direktivet som noget nyt algevækst, mens direktivet bibeholder en vurdering af om

4

badevandet er belastet med mineralske olier, tjærerester og affald foruden – for ferskvande – pH-værdien.

Forslaget åbner op for, at der kan fastsættes krav til indholdet af virus, når egnede metoder til påvisning af vira er udviklet og valideret.

Parameterværdier

Kommissionen foreslår juridisk bindende værdier for '*God kvalitet*' og en vejledende værdi for '*Udmærket kvalitet*' for koncentrationer af intestinale enterokokker og *Escherichia coli* i badevand, som vist i følgende tabel:

<i>Mikrobiologiske parametre</i>	<i>Udmærket kvalitet (vejledende)</i>	<i>God kvalitet (bindende)</i>
Intestinale enterokokker (I.E.) i cfu/100 ml	100	200
Escherischia coli (E.C.) i cfu/100 ml	250	500

Den bindende værdi i 1976 direktivet er for E. Coli 2000/100 ml, mens Danmarks nationale krav er 1000 E.coli/100 ml badevand.

Badevandet foreslås vurderet ud fra de sidste tre års prøveresultater, som indsættes i en logaritmisk funktion, hvorefter det vurderes, om vandet i mindst 95% af tiden overholder de bindende værdier.

Vandet må ikke have opblomstring af alger eller indeholde tjærerester eller affald. PH-værdien i ferske vande skal være mellem 6 og 9. Disse forhold indgår dog ikke i klassificeringen af badevand.

Ved afslutningen af hver badesæson klassificeres badevandet ved det enkelte badested som ”ringe”, ”godt” eller ”meget godt” på basis af de sidste tre års data.

Selve værdierne er således strammere end de danske, men dette modvirkes af at badevandet nu skal vurderes på baggrund af 3 års data og ikke som de danske krav kun på basis af et års data. Samlet set vurderes det at der er reelt tale om en stramning, og at en række stationer vil blive klassificeret som ringe.

Fra kontrol til forvaltning af badevand

Det nye forslag fokuserer i højere grad end 76-direktivet på forvaltning af badevand. Badevandsprofiler for de enkelte badeområder skal udvikles, potentielle kontamineringskilder (med passende afhjælpeforanstaltninger) skal påvises, prøver af badevandskvaliteten skal indsamles, analyseres og fortolkes, og der skal ske oplysning af offentligheden, især når badning ikke er tilrådelig. Myndighederne skal ligeledes sætte ind, når badevandet ikke er godt. Reglerne i det nye direktiv er på dette område væsentligt mere detaljerede end i det gældende direktiv.

Kontrol af badevand

Forslaget lader antallet af kontrolprøver på det enkelte badested afhænge af erfaringer med badevandskvaliteten på det pågældende badested. Indtil klassificering har fundet sted, skal der mindst

5

tages 2 prøver per måned. Antallet af obligatoriske prøver varierer mellem 3 per sæson og 2 per måned i badesæsonen. Det gældende direktiv kræver 2 prøver per måned, med mulighed for at nøjes med en 1 prøve per måned, hvis badevandet erfaringsmæssigt er meget godt.

Det fremgår ikke klart, om der på de områder, hvor der erfaringsmæssigt har været problemer med opblomstring af alger, ud over den visuelle kontrol også skal foretages en måling af art og mængde af algefremkomst.

Konsekvenser ved badevand, der karakteriseres som ringe

Som udgangspunkt skal alle badesteder opfylde kriterierne for at kunne blive klassificeret ”godt” eller ”udmærket”. Et badested, der karakteriseres som ”ringe”, betragtes dog som værende i overensstemmelse med direktivet, hvis der i badesæsonens løb er truffet foranstaltninger for at forebygge, mindske eller fjerne forureningen, og der er truffet foranstaltninger for at undgå, at mennesker udsættes for forureningen, herunder at offentligheden er blevet orienteret. Hvis badevandet inden tre år ikke kan klassificeres som godt, anses det ikke for at være i overensstemmelse med direktivet.

For at være i overensstemmelse med Direktivet er eneste mulighed herefter, at der indføres badeforbud.

Standarder for håndtering af prøver

Forslaget indeholder specifikke krav til udtagning af prøver. Kravene kan justeres i henhold til den etablerede forskriftsprocedure.

3. Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet

Kommissionen angiver, at det er nødvendigt at definere overordnede miljø- og sundhedsmålsætninger på EU-plan såvel som sammenlignelige metoder for prøveudtagning, analyse og vurdering, og samtidig sikre smidighed i spørgsmål som kontrolhyppigheder og styringsindsats for at løse problemer med badevandskvalitet under hensyntagen til lokale og regionale forhold og med bedst mulig anvendelse af den viden og erfaring, der er til rådighed i en bestemt region. Ved gennemførelsen af direktivet lægges der op til en bred inddragelse af nationale myndigheder, regionale og lokale organer, berørte parter, ikke-statslige organisationer og Kommissionen. Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vil indebære, at bekendtgørelse nr. 292 af 23. juni 1983 om badevand og badestrande med senere ændringer skal revideres.

Økonomiske konsekvenser

Kommissionens forslag indebærer umiddelbart omkostninger til at fastsætte badevandsprofiler. Kommissionen anslår, at dette i alt vil koste 13 mio. € pr år. Forholdsmæssigt vil dette for Danmark betyde øgede årlige udgifter på 6,5 mio. kr. per år. Umiddelbart virker dette skøn dog meget højt, også selv om der ikke tages højde for de modificeringer, der er opnået enighed om i forhandlingerne.

6

Selvom antallet af parametre er blevet kraftigt reduceret, vil det reelle antal parametre, der fordrer laboratorietest, og som derfor er omkostningskrævende, være uændret.

Omkostningerne er meget afhængig af prøvetallet. Hvis prøvetallet reduceres til det niveau, der foreslås, vil der være væsentlige besparelser. Hvor meget vides ikke på nuværende tidspunkt. Imidlertid vil en sådan indskrænkning i prøvetallet betyde en væsentlig forringet overvågning.

Endelig vil der være omkostninger i det omfang, det er nødvendigt at etablere foranstaltninger for at udbede forholdene i de badeområder, som ikke lever op til direktivets krav. Et alternativ er dog at forbyde badning på de pågældende steder. Det vurderes at 5-10% af badestationerne ikke vil kunne overholde de strengere krav i Kommissionens direktivforslag.

Kommissionen vurderer, at svigt i turistindtægter som følge af forringet badekvalitet langt kan overskride omkostningerne ved forbedret rensning af spildevand. Der er dog ikke her taget højde for, at forslaget indebærer at kravene til badevand øges. En engelsk undersøgelse viser en betalingsvillighed for den foreslåede reduktion af sundhedsrisikoen på mellem 200 og 350 kr. om året per person. Resultaterne af en række case-studies viste, at det i langt de fleste tilfælde vil være muligt at få forbedret badevandskvaliteten, og at opnåelsen af de standarder, der følger af det gældende direktiv, vil betyde lavere omkostninger end de forventede fordele.

Miljø- og sundhedsmæssige konsekvenser

For de områder, som ikke overholder de foreslåede værdier for badevandets kvalitet, vil direktivet betyde et forhøjet beskyttelsesniveau, hvis der iværksættes foranstaltninger for at reducere forureningen i badevand.

Kommissionen angiver, at 5% af personer, der bader 20 gange i en vandkvalitet på grænsen til de bindende værdier, vil få flere mave/tarmsygdomme end dem, der ikke bader, og at 2,5% af de badende personer vil få problemer med luftvejene. Til sammenligning nævner Kommissionen, at badevandsområder, der overholder de bindende standarder fra 1976-direktivet, indebærer en baderisiko på omkring 12% til 15%. Størstedelen af badevandsområderne har dog væsentlig bedre badevandskvalitet.

Direktivets skrappe regler om beredskab svarer stort set til de regler, der allerede gælder i Danmark, og vil derfor ikke betyde en forbedret sundhed. For turister der besøger andre EU-lande, hvor tilsvarende system ikke er etableret, vil det forøgede beredskab betyde en lavere sygdomsfrekvens.

Det gældende danske krav for E. coli ligger mellem det foreslåede nye niveau og kravet i 1976 direktivet.

En lavere grænse i forhold til vores nuværende praksis for udstedelse af badeforbud, vil betyde en lavere sygdomsfrekvens. Det forudsættes dog, at forbuddet respekteres af borgerne. Der er imidlertid en risiko for at nedlagte badeforbud i mindre grad respekteres, hvis de udstedes uden at badevandet vurderes at udgøre en uacceptabel sygdomsrisiko, men alene som opfølgning på dårlige resultater fra tidligere år.

5. Høring

7

Forslaget har været sendt i høring hos offentlige myndigheder og interesseorganisationer. Høringsparterne udtrykte generel tilfredshed med forslaget.

Københavns Kommune foreslår, at der skal etableres varslingsystemer ved alle badeområder, som risikerer at blive kontamineret med spildevand, og at kravet til klassificeringen af badevand med kategorien ringe lempes, hvis der er etableret et varslingsystem.

Friluftsrådet ønsker at få præciseret om egentlig handling er påkrævet for at opfylde kravet om at der skal tages hensyn til andre friluftaktiviteter, og at klassificeringen af badevand alene skal fastlægges på baggrund af badevandets kvalitet og ikke være afhængig af om der iværksættes afhjælpende foranstaltninger, eller om andre rekreative anvendelser er omfattet af vurderingen. Friluftsrådet peger også på at antallet af prøver ikke må blive for lille, for at sikre at svingninger i badevandskvaliteten opfanges og at badevand klassificeres korrekt.

Kommunernes Landsforening finder det positivt at der stilles harmoniserede krav til prøveudtagning og analysemetoder.

Amtsrådsforeningen vurderer at det ikke skal være muligt at afregistrere et badevand, hvis badevandet har for dårlig kvalitet, men at badevandet i stedet må forbedres. Foreningen mener ikke at rapportering om at suspendere måleprogrammet i nødsituationer skal ske til Kommissionen, men alene til de regionale myndigheder. Med hensyn til beregningsmetoder mener Amtsrådsforeningen at kravene skal tilpasses antallet af udtagne prøver, og at det bør overvejes om det seneste års data kan tillægges større vægt i den samlede vurdering af badevand, som er baseret på de sidste 3 år data, for at registrere udviklingstendenser.

Flere peger på at den danske betegnelse "udmærket" kan misforstås og foreslås erstattet af "meget godt".

På specialudvalgsmødet den 3. december 2003 fremkom der bemærkninger fra Forbrugerrådet, Dansk Vand- og Spildevandsforening.

Forbrugerrådet foreslog, at Danmark lægger vægt på at der er god overensstemmelse mellem direktivforslaget og vandrammedirektivet. Forbrugerrådet fandt desuden, at Danmark bør arbejde for, at badevand der anvendes til andre fritidsaktiviteter end badning og svømning bliver omfattet af direktivet. Endelig gav Forbrugerrådet udtryk for, at Danmark bør modsætte sig, at man accepterer korttidsbelastninger, hvor det tillades at badevandet i en kortere periode overstiger kvalitetskravene.

Dansk Vand- og Spildevandsforening støttede undtagelsesbestemmelser i forbindelse med korttidsbelastninger, såfremt der er et system der sikrer at de badene bliver varslet. Foreningen var endvidere positiv over for, at direktivet kommer til at omfatte badevand til andre fritidsaktiviteter, når blot sådanne aktiviteter ikke indgår i klassificeringen af badevand, men kun tages med i badevandsprofilerne. Foreningen lagde vægt på, at direktivforslagets tidsfrister for implementering kommer til at svare til tidsfristerne i vandrammedirektivet.

8

Ad punkt 2 - Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Kvotedirektivet, vedrørende Kyoto-protokollens projektmechanismer KOM (2003) 403

- Revideret notat

Resumé: Forslagets hovedformål er at skabe mulighed for at virksomhederne kan benytte kreditter fra JI- og CDM-projekter på lige fod med EU-kvoter til opfyldelse af deres forpligtelser under EU's kvotedirektiv og dermed øge mængden af muligheder for at opfylde forpligtelser under EU's kvotedirektiv. Forslaget indebærer i hovedtræk: At virksomheder kan veksle JI- og CDM-kreditter til EU-kvoter hos staten. - At den samlede mængde projektkreditter, som konverteres til kvoter, skal begrænses. De kvantitative restriktioner introduceres for hele fællesskabet og ikke for enkelte medlemsstater. - At JI- og CDM-kreditter først kan omveksles til EU-kvoter og benyttes til opfyldelse af forpligtelser i EU-systemet fra 2008. - At kreditter der stammer fra atomkraft- og sinksprojekter ikke kan veksles til EU-kvoter. - At det for at undgå at reduktioner tælles to gange ikke vil være tilladt at udstede emissionsreduktionskreditter for JI-projekter etableret i sektorer, der er omfattet af Kvotedirektivet eller indirekte omfattet af Kvotedirektivet. - At der indføres en overgangsordning for JI-projekter etableret i de nye medlemsstater i sektorer der er omfattet af Kvotedirektivet. For sådanne projekter vil det være muligt at kreditere reduktioner indtil 2012 hvis de er godkendt før 31. december 2004. - At baselines ikke må fastsættes under fællesskabslovgivningens krav eftersom at alle EU-medlemsstater, også de nye, skal opfylde fællesskabslovgivningen. - At offentligheden skal have adgang til informationer om JI- og CDM-projektaktiviteter. - At offentligheden skal have adgang til informationer om medlemsstaternes strategier for implementering af JI og CDM og at befolkningen skal høres om disse strategier. - At der ikke etableres nye institutioner, men at FN's verifikations institutioner benyttes. - At medlemslandene skal vedtage den nødvendige nationale lovgivning senest 30. september 2004.

6. Status

Kommissionen udsendte den 23. juli 2003 ovennævnte forslag. Forslaget har hjemmel i artikel 175(1) i traktaten og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles

beslutningstagen i artikel 251 i TEF.

Punktet var på dagsordenen til møde i Rådet (miljø) den 27. oktober 2003 med henblik på politisk debat. Denne blev dog ikke gennemført, hvorfor formandskabet har sat punktet på dagsordenen for møde i Rådet (miljø) den 22. december 2003 ligeledes med henblik på politisk debat.

Europa Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

Grundnotat blev oversendt til Folketinget den 2. september 2003.

Forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 24. oktober 2003 til orientering.

7. Formål og indhold

Forslagets hovedformål er at skabe mulighed for at virksomhederne kan benytte kreditter fra JI- og CDM-projekter på lige fod med EU-kvoter til opfyldelse af deres forpligtelser under EU's kvotedirektiv. Brug af JI- og CDM-kreditter vil øge mængden af muligheder for at opfylde forpligtelser under EU's kvotedirektiv, fremme teknologioverførsel og samtidigt reducere omkostningerne til opfyldelse af reduktionsforpligtelserne for virksomhederne. Samtidig fremhæver Kommissionen

9

supplementaritetsprincippet, som nedfældet i Marrakech-aftalerne, om at industrilandene skal træffe omfattende foranstaltninger i deres egne lande for at indfri deres reduktionsforpligtelser, og kun bruge Kyoto-protokollens mekanismer til at opfylde en del af deres forpligtelser. Kommissionen mener således, at der med forslaget etableres en balance mellem målet om at fremme JI og CDM og samtidig overholdelse af kravet om, at disse mekanismer supplerer hjemlige reduktionsforanstaltninger.

Forslaget indebærer i hovedtræk:

At virksomheder kan veksle JI- og CDM-kreditter til EU-kvoter hos staten. Disse EU-kvoter er gyldige til opfyldelse af forpligtelser under Kvotedirektivet. JI- og CDM-kreditter er altså ikke direkte brugbare til opfyldelse af virksomheders forpligtelser under Kvotedirektivet.

At den samlede mængde projektkreditter, som konverteres til kvoter, skal begrænses. I denne forbindelse fastlægger forslaget, at en evaluering skal foretages, når den samlede mængde projektkreditter når 6 pct. af den samlede mængde kvoter allokeret af medlemslandene. I forbindelse med denne evaluering kan Kommissionen overveje et loft på 8 pct. De kvantitative restriktioner introduceres for hele fællesskabet og ikke for enkelte medlemsstater.

At JI- og CDM-kreditter først kan omveksles til EU-kvoter og benyttes til opfyldelse af forpligtelser i EU-systemet fra 2008

At kreditter der stammer fra atomkraft- og sinksprojekter ikke kan veksles til EU-kvoter.

At det for at undgå at reduktioner tælles to gange ikke vil være tilladt at udstede emissionsreduktionskreditter for JI-projekter etableret i sektorer, der er omfattet af Kvotedirektivet eller indirekte omfattet af Kvotedirektivet.

At der indføres en overgangsordning for JI-projekter etableret i de nye medlemsstater i sektorer der er omfattet af Kvotedirektivet. For sådanne projekter vil det være muligt at kreditere reduktioner indtil 2012 hvis de er godkendt før 31. december 2004.

At baselines ikke må fastsættes under fællesskabslovgivningens krav eftersom at alle EU-medlemsstater, også de nye, skal opfylde fællesskabslovgivningen.

At offentligheden skal have adgang til informationer om JI- og CDM-projektaktiviteter.

At offentligheden skal have adgang til informationer om medlemsstaternes strategier for implementering af JI og CDM og at befolkningen skal høres om disse strategier.

At der ikke etableres nye institutioner, men at FN's verifikations institutioner benyttes.

At medlemslandene skal vedtage den nødvendige nationale lovgivning senest 30. september 2004.

8. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at forslaget afbalancerer hensynet til fælles spilleregler for det indre marked med hensynet til størst mulig national frihed til opfyldelse af sin forpligtelse.

Målet for den påtænkte handling er etablering af en kobling mellem Kyotoprotokollens projektbaserede mekanismer og Kvotedirektivet. Dette vurderes ikke at kunne opfyldes af medlemsstaterne hver for sig, men nødvendiggør at Fællesskabet træffer foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet går dette direktiv ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål

Kommissionen er derfor af den opfattelse, at forslaget er i overensstemmelse med traktatens bestemmelser om nærhed og proportionalitet. Regeringen er enig heri.

10

9. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser: Dette forslag er et ændringsforslag til Kvotedirektivet, som Danmark endnu ikke har implementeret. Kvotedirektivet skal være implementeret i Danmark senest 31. december 2003. Forslaget vil medføre ændring af den lovgivning som skal implementere Kvotedirektivet i Danmark. Behovet for ændringer skyldes blandt andet:

- at der ikke i implementeringen af Kvotedirektivet er åbnet mulighed for veksling af projektkreditter;
- at der skal etableres overgangsordning for JI-projekter i de nye EU-medlemsstater;
- at der etableres en offentlig enhed der kan administrere omveksling af projektkvoter.

Økonomiske og administrative konsekvenser :

Forslaget medfører en udvidelse af mulighederne for at opfylde forpligtelser for de af Kvotedirektivet omfattede virksomheders, hvilket sandsynligvis vil have positive økonomiske konsekvenser for virksomhederne, gennem et prisfald på kvoter internt i EU's kvotesystem.

Størrelsen af faldet i kvotepriserne – med afsmittende effekt på forbrugerpriserne – afhænger dog af den endelige markedsudvikling for JI- og CDM-projekter. Dette markeds volume og prissætning vurderes bl.a. betinget af de administrative begrænsninger i udviklingslandene og Østeuropa for konkrete projekter, samt hvor restriktivt markedet indrettes. Her vurderes tre restriktioner særligt relevante, nemlig: eksistensen og størrelsen af loftet for omveksling af projektkvoter, som vurderes ved 6 % (og evt. indføres ved 8%), udskydelsen af brug af projektkvoter til 2008 og begrænsningen af projekttyper.

I hvilken grad disse restriktioner vil påvirke prisdannelsen er forbundet med nogen usikkerhed. Forslaget som helhed vurderes under alle omstændigheder at ville reducere prisniveauet i EU-systemet, ligesom indførelse af et loft med stor sikkerhed vurderes at ville øge kvoteprisen ift. en situation uden en sådan begrænsning.

Forslaget vil medføre et begrænset øget forbrug af personaleressourcer i staten. Amter og kommuner vil kun blive påvirket i den udstrækning amtslig eller kommunalt ejede virksomheder bliver omfattet af emissionshandel.

Beskyttelsesniveau: Forslaget vurderes at have en neutral indvirkning på beskyttelsesniveauet såvel i Danmark som i EU under ét.

10. Høring

Forslaget blev sendt i høring til en kreds af høringsberettigede med frist til 22. september 2003.

Dansk Handel og Service har ingen kommentarer til rammenotatet.

11

Elkraft System ønsker en præcisering af de ønskede ændringer i restriktionerne på brugen af projektmekanismerne. *Elkraft System* finder det vigtigt at sikre et velfungerende elmarked med lige konkurrencevilkår, og betoner herunder, at forslaget bestemmelser om, at JI-projekter ikke kan gennemføres i de lande og sektorer som er omfattet af Fællesskabets kvotehandelssystem, ikke må svækkes.

Dansk Energi støtter, at kreditter fra CDM-projekter skal kunne konverteres allerede i perioden fra 2005-7. *Dansk Energi* finder endvidere, at muligheden for at indføre et loft for konverteringen helt bør fjernes. Subsidiært kan *Dansk Energi* acceptere en ”trigger”, som udløser en evaluering, som foreslået af Kommissionen, men der må ikke i direktivet være indeholdt nogen indikation på et evt. lofts størrelse. Muligheden for et loft anføres at ville medføre stor usikkerhed for større og mere langsigtede projekter, som vil medføre en ”først til mølle” situation. *Dansk Energi* finder endvidere, at der skal være fælles regler, således at når der i et land er fastsat en baseline, så benyttes samme baseline for alle projekter. Endeligt efterlyser *Dansk Energi* endvidere et klart signal om, at EU vil sikre at der hurtigst muligt åbnes for kvotehandel med tredjelande, da kvotemarkedet ikke bør begrænses til EU.

Danisco kan støtte den danske holdning, og opfordrer til, at Danmark får sat kraftigt gang i køb af kvoter, først og fremmest statsligt men også privat.

Dansk Metal og CO-industri kan støtte indstillingerne til dansk holdning. *Dansk Metal og CO-industri* finder det endvidere afgørende, at der etableres et overordnet og troværdigt set af retningslinjer for kvotehandel indenfor EU, og at der sikres sammenhæng med Kyoto-protokollens fleksible mekanismer. Det findes ligeledes væsentligt, at medlemslandene sikres størst mulig frihed til at leve op til de miljømæssige forpligtelser på den mest omkostningseffektive måde, herunder også gennem samarbejde med lande udenfor EU.

Oliebranchens Fællesrepræsentation kan overordnet støtte den danske holdning, men forbeholder sig ret til at vende tilbage med præciserende kommentarer i den almindelige høring.

Dansk Industri tillægger det særdeles stor vægt, at der udarbejdes et EU-direktiv, så virksomhederne kan benytte projektkreditter fra JI- og CDM-projekter. *Dansk Industri* finder det afgørende, at europæiske virksomheder kan handle CO₂-kreditter med lande uden for EU. *Dansk Industri* støtter til direktivet forudsætter således, at der ikke lægges begrænsninger på brugen af CO₂-kreditter, da dette vil forværre europæiske virksomheders konkurrenceevne. *Dansk Industri* finder endvidere, at en kvantitativ begrænsning er et forkert signal at sende til Rusland, som bringer Kyoto-protokollens ikrafttræden i fare. *Dansk Industri* er endvidere modstander af, at der ifølge forslaget ikke vil kunne konverteres projektkreditter i perioden 2005-2007, og foreslår at der åbnes mulighed for at kunne konvertere både JI- og CDM-projektkreditter til kvoter i Fællesskabets kvotehandelssystem i perioden 2005-2007.

Dansk Industri mener, at det er en væsentlig forudsætning for regeringens klimastrategi, at der ikke sættes begrænsninger for anvendelsen af Kyoto-protokollens fleksible mekanismer, og at en begrænsning må føre til en justering af regeringens klimastrategi.

Dansk Industri mener endvidere, at der i de senere år samlet set er foretaget og fortsat vil blive foretaget miljøinvesteringer i energisektoren, at argumentet om nødvendigheden af en kvantitativ begrænsning for at kunne leve op til supplementaritet er irrelevant.

12

Greenpeace finder, at kvoterne i EU's kvotehandelssystem skal holdes totalt adskilt fra kreditter fra JI- og CDM-projekter, og er derfor modstander af det foreliggende forslag. Danmark bør som en af verdens værste udledere af CO₂ på ligefod med de øvrige rige lande gå foran og reducere sine egne udslip før U-landene også forpligter sig til at reducere sine udslip. *Greenpeace* anfører at forslaget vil undergrave, at der sikres reelle reduktioner inden for EU. *Greenpeace* anfører derfor, at forslaget er i grundlæggende modstrid med supplementaritetsprincippet under Kyoto-protokollen og at EU risikerer at miste al troværdighed i klimaforhandlingerne. Skulle forslaget blive vedtaget mod *Greenpeace*'s ønske, skal der være et bindende loft for konverteringen af projektkreditter, som er betragteligt mindre end det foreslåede. *Greenpeace* finder endvidere, at det i givet fald kun må være muligt at kunne konvertere projekter med vedvarende energi, mens det ikke må være muligt at kunne konvertere sinks, atomkraft, nye store vandkraftanlæg og projekter med fossile brændsler. Endeligt er *Greenpeace* kraftig modstander af et evt. ønske om at kunne købe "varm luft" i Rusland, da det i givet fald vil sabotere hele formålet med Fællesskabets kvotehandelssystem. *Greenpeace* er således ikke enig i, at Danmark generelt har en interesse i at forslaget vedtages. *Greenpeace* anfører at hvis forslaget ikke kan tages af bordet, bør det som minimum strammes op på bla. lavere loft, brugen af CDM i perioden 2005-08, frihed til valg af type projekter, inddragelse af AAU'er.

Det Økologiske Råd finder, at direktivet om kvotehandel med drivhusgasser i Fællesskabet er et afgørende skridt mod en mere bæredygtig udvikling. *Det Økologiske Råd* finder, at Kommissionens forslag er udtryk for en rimelig balance mellem på den ene side at få bragt orden i eget hus ved i al væsentlighed at fastholde, at reduktion i udledning af drivhusgasser skal ske i de rige lande, som i dag står for langt den største del af udledningerne. På den anden side må EU også have mulighed for i et begrænset omfang at erstatte begrænsninger i egne udledninger med godskrevne JI- og CDM-projektkreditter. *Det Økologiske Råd* finder på den baggrund de foreslåede "grænser" for omveksling af projektkreditter på 6% og 8% for ganske passende. *Det Økologiske Råd* støtter endvidere ikke, at det skal være muligt at omveksle projektkreditter fra sinks og atomkraft. Endelig er *Det Økologiske Råd* enig med Kommissionen i, at EU's kvotehandelssystem ikke skal kunne kobles til "varm luft kvoter", og kan på den baggrund samlet set støtte Kommissionens forslag.

Det Økologiske Råd er derimod ikke enig i rammenotatets fremstilling af konsekvenserne for Danmark. *Det Økologiske Råd* mener således ikke, at forslaget entydigt kan siges at have positive økonomiske konsekvenser for virksomhederne. Der vurderes muligvis at være en kortsigtet gevinst, men på længere sigt vurderes en for kraftig anvendelse af projektkreditter at ville sætte de danske bestræbelser på energibesparelser og omstilling til vedvarende energi i stå, således at Danmark vil stå i en ringere økonomisk situation ved fastlæggelsen af klimamål efter 2012, eller ved kraftige stigninger i prisen for fossile brændsler, hvor Danmark antages inden 2012 at blive netto-importør.

Det Økologiske Råd tager endvidere stærkt afstand fra den danske holdning og indstillingerne. *Det Økologiske Råd* vender sig således kraftigt imod, at der ikke må være "unødige kvantitative begrænsninger", *Det Økologiske Råd* støtter at der først kan konverteres projektkreditter fra 2008, *Det Økologiske Råd* er endvidere imod, at der skal være "passende frihedsgrader" ved valget af projekttyper. *Det Økologiske Råd* finder det endvidere "dybt beskæmmende for dansk troværdighed på miljøområdet", at en af indstillingspindene åbner mulighed for at inddrage international kvotehandel under direktivets anvendelsesområde.

Verdensnaturfonden (WWF) betragter EU's kvotehandelssystem som det måske vigtigste miljøpolitiske instrument, der nogensinde er vedtaget i EU, og finder det altafgørende for indsatsen mod klimaforandringerne, at EU's kvotehandelssystem bliver en miljømæssig, politisk og økonomisk succes. *WWF* finder, at det foreliggende forslag underminerer EU's kvotehandelssystemets miljømæssige effektivitet og forstyrrer prisdannelsen i EU med skævvridning af erhvervslivets konkurrence som resultat. *WWF* anbefaler derfor, at forslaget droppes. Hvis forslaget ikke bliver droppet, skal der være en skrap kvantitativ begrænsning på muligheden for at konvertere projektkreditter på f.eks. 4% og det må ikke være muligt at konvertere sinks-projekter og dårlige vandkraftprojekter.

Revideret rammenotat er sendt i høring i miljøspecialudvalget med frist d. 15. september 2003. Der er indkommet følgende høringsvar:

Dansk Energi har ingen supplerende kommentarer.

Dansk Industri mener, at den nye indstilling om, at Danmark kan støtte forslag om, at international kvotehandel under Kyoto-protokollen (AAU'er) inddrages under direktivets formål, bør udelades. *Dansk Industri* har sympati for intentionen om at skabe muligheder for virksomhederne for at kunne konvertere internationale kvoter, men vurderer at de politiske muligheder for at undgå kvantitative begrænsninger hermed vil blive forringet. *Dansk Industri* fastholder, at der ikke er nogen god begrundelse for nogen form for kvantitativ begrænsning af konverteringen af projektkreditter, og at en sådan derfor skal udelades af det endelige direktiv, ellers vil en afgørende forudsætning for regeringens klimastrategi være faldet bort. *Dansk Industri* fastholder endvidere, at der bør være mulighed for at konvertere projektkreditter i perioden 2005-2007.

Oliebranchens Fællesrepræsentation (OBF) kan grundlæggende støtte direktivet, da det findes afgørende, at virksomheder frit kan handle projektkreditter med landene uden for EU. *OBF* ønsker ikke, at der lægges begrænsninger på brugen af projektkreditter. Et loft for brugen af projektkreditter vurderes at kunne give så meget usikkerhed i markedet, at antallet af projekter vil blive begrænset, eller der vil kunne opstå en "først til mølle situation", hvor mere langsigtede projekter aldrig bliver igangsat, og de danske virksomheder i sidste ende risikerer at blive udelukket fra brugen af de fleksible mekanismer. *OBF* kan på den baggrund støtte den danske holdning.

Specialarbejderforbundet (SID) kan støtte den danske holdning, men finder det dog problematisk, hvis det bliver muligt at handle med CO₂-kvoter efter for godt befindende. *SID* finder således, at Kyoto-protokollen skal overholdes ved, at der sker reduktioner i såvel hjemlandet og ved at medvirke til, at andre lande kan nedbringe deres CO₂-udslip.

Verdensnaturfonden (WWF) tager kraftigt afstand fra, at Danmark nu ifølge det reviderede rammenotat skal kunne støtte forslag om, at lade international kvotehandel indgå i direktivets anvendelsesområde. *WWF* anfører, at EU's interne kvotehandelssystem er etableret for at generere omkostningseffektive CO₂-reduktioner hos de største CO₂-udledere i EU, uden at konkurrenceevnen forvrides mellem EU's erhvervsliv. Sigtet er således både miljømæssigt som

økonomisk: Mest miljø for pengene. Hvis kvotesystemet åbnes for international kvotehandel (AAU'ere), vil det medføre, at der muligvis blive en økonomisk effektivitet, men der leveres ingen miljø-vare for pengene. *WWF* anfører videre, at hvis kvotehandlen ikke længere er intern, vil den være en illusion og ikke længere et redskab til at sikre den fornødne omstilling i EU. En åbning for internationale kvoter i kvotehandelssystemet vil således underminere det potentielt vigtigste miljøpolitiske redskab, som nogensinde er etableret i EU.

Det Økologiske Råd justerer sit første høringssvar med, at det er af største betydning at fastholde en overgrænse for anvendelsen af projektkreditter, og at det foreslåede loft på 8% er for højt i betragtning af at loftet kun gælder for de kvotebelagte virksomheder og de øvrige anslag mod Kyoto-protokollens forudsætning om hjemlige reduktioner i I-landene. *Det Økologiske Råd* finder det endvidere uantageligt, at "en eventuel begrænsning søger at tage højde for forskellene i medlemsstaternes reduktionsforpligtelse". *Det Økologiske Råd* mener i modsætning hertil, at Danmark bør vedkende sig sin reduktionsforpligtelse på 21% i lyset af Danmarks overmåde store udledning af drivhusgasser. *Det Økologiske Råd* finder endvidere formuleringen om international kvotehandel ødelæggende for kvotehandelssystemet.

Forslaget er sendt i ordinær høring til en kreds af høringsberettigede med frist til d. 22. september 2003. Der er indkommet følgende høringssvar:

Landbrugsrådet bemærkede, at muligheden for at indføre et loft for konverteringen helt bør fjernes.

Vindmølleindustrien finder, at kvoterne i EU's kvotehandelssystem skal holdes totalt adskilt fra kreditter fra JI- og CDM-projekter, og er derfor modstander af det foreliggende forslag. *Vindmølleindustrien* anfører, at forslaget vil sænke prisen på kvoter betragteligt og dermed undergrave, at der sikres reelle reduktioner inden for EU. Det anføres endvidere, at den lave pris vil fjerne kvotemarkedets betydning for vedvarende energiteknologier og dermed incitamentet til teknologiudvikling. Det foreslås derfor, at JI- og CDM-kreditter sikres en mindstepris på 25 Euro per ton. *Vindmølleindustrien* anfører endvidere, at forslaget er i grundlæggende modstrid med supplementaritetsprincippet under Kyoto-protokollen og at den lave kvotepris ikke afspejler den samfundsmæssige omkostning men kun den marginale omkostning ved at nedbringe emissionerne.

Eltra mener, at det er af stor betydning, at virksomhederne kan benytte projektkreditter fra JI- og CDM-projekter, og støtter derfor hovedformålet. *Eltra* mener endvidere, at kreditter fra CDM-projekter skal kunne konverteres allerede i perioden fra 2005-7, og at der bør oprettes et centralt register der registrerer alle handler. *Eltra* støtter værnet mod dobbeltberegning og ønsker et transparent system særligt med hensyn til hvilke JI og CDM-projekter, der er undervejs af hensyn til investeringer som vil overskride et eventuelt loft. *Eltra* efterlyser stillingtagen til hvem, der bliver dansk myndighed og en snarlig stillingtagen til den nationale allokeringsplan. *Eltra* finder, at et eventuelt loft bør fastsættes for landene individuelt og ikke for fællesskabet, og at den foreslåede grænse på 15 MW for anlæg der er omfattet af CDM bør fjernes.

Oliebranchens Fællesrepræsentation (OBF) finder endvidere i den ordinære høring, at kreditter fra CDM-projekter skal kunne konverteres allerede i perioden fra 2005-7 og at begrænsningerne på

typen af projekter, der kan indregnes ikke er overensstemmelse med EU's internationale forpligtelser.

Dansk Industri anfører endvidere i deres ordinære høringsvar, at de er uenige i Kommissionens argumentation om, at en kvantitativ begrænsning via teknologiudvikling vil medføre forbedringer for det globale miljø. Tværtimod mener *Dansk Industri* at begrænsningen på brug af projektmekanismerne vil resultere i tab af muligheder på verdensmarkedet for renere teknologi og formindskelse af teknologioverførslen til udviklingslandene og deraf følgende miljøforringelser.

På møde i specialudvalg (miljø) den 8. oktober 2003 gentog *Greenpeace*, *Det Økologiske Råd* og *WWF* deres kritik af forslaget som tidligere fremført ved skriftlig høring, samt deres uenighed med den danske holdning og indstilling i kommenteret dagsorden. *WWF* fremførte endvidere, at de fandt argumenterne i kommenteret dagsorden for politiseret. *WWF* fandt således at de makroøkonomiske vurderinger var for skråsikre, og at den samlede argumentation for den danske holdning ikke levede op til normal standard. Endvidere foreslog *WWF*, at vedrørende kvalitative krav til projektkrediternes godkendelse, skulle Udenrigsministeriets forarbejde for så vidt angår rammer for CDM projekter reflekteres.

Den 5. november 2003 afholdt Specialudvalget (miljø) et møde vedrørende notatet, hvor ovennævnte problemstillinger blev drøftet, hvilket medførte en række omformuleringer i nærværende notat.

På specialudvalget (miljø) den 3. december fremkom følgende bemærkninger:
Greenpeace fandt det kritisabelt, at der i notatet ikke er redegjort for, hvad Kommissionen mener om opfyldelsen af supplementaritetsprincippet (altså princippet om at projektmekanismerne alene skal udgøre et supplement til hjemlige foranstaltninger mhp at reducere udledning af drivhusgasser). *Greenpeace* fandt det endvidere særdeles foruroligende, at der øjensynligt nu forelå et udspil fra formandskabet helt uden lofter for anvendelse af projektmekanismerne.

Dansk Industri udtrykte undren over, at Danmark kunne indgå et sådant kompromis, når det var Regeringens grundlæggende holdning, at der overhovedet ikke burde være et loft. Et synspunkt som fandt støtte hos *Danske El værkers Forening*. *WWF* fandt det klogt at arbejde målrettet for at opnå enighed med Europa Parlamentet og bemærkede til den sidste bullit under dansk holdning, at det dels ikke kunne være en selvstændig målsætning at sikre tilstrækkelig likviditet i kvotehandelssystemet, ligesom det var uklart, hvilke fordele der henvistes til i dette afsnit. Tænkte man på økonomiske, miljømæssige eller politiske fordele. *WWF* fandt det mest sandsynligt, at det var de økonomiske fordele, der her blev givet prioritet, hvilket kunne undre set i lyset af at forslaget behandlede af miljøministeriet.

Ad punkt 3 - Forslag til Europa-parlamentets og Rådets forordning om persistente organiske miljøgifte (POP) og om ændring af direktiv 79/117/EØF og direktiv 96/59/EF.

Kom (2003) 333 endelig

- revideret notat

Kommissionen har den 12. juni vedtaget forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om implementering af såvel Stockholm-konventionen som af ECE-protokollen fra 1998 om Persistent organiske miljøgifte. Forordningen omfatter fremstilling, markedsføring, anvendelse, udslip og bortskaffelse af stoffer som er omfattet af forbud eller begrænsning ifølge konventionen eller protokollen. Medlemsstaterne skal inden to år udarbejde en plan for opfyldelse af forpligtelserne i konventionen og de skal hvert tredje år sende oplysninger til Kommissionen om anvendelse af forordningen, og årligt rapportere om samlet opproduktion og markedsføring af POP-stoffer.

Forslaget forventes ikke at have hverken lovgivningsmæssige eller miljømæssige konsekvenser for Danmark, som allerede opfylder protokol og konvention. De økonomiske og administrative konsekvenser vil begrænse sig til enkelte yderligere forpligtelser til Miljøstyrelsen i form af rapportering, overvågning og udarbejdelse af handlingsplan.

1. Status

Kommissionen sendte den 12. juni 2003 ovennævnte forslag til Europa-Parlamentet og Rådet. Forslaget har hjemmel i Traktatens artikel 95, stk. 1, og artikel 175, stk. 1, og skal derfor vedtages med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i traktaten.

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger ikke endnu. Formandsskabet har sat punktet på dagsordenen for Rådsmøde (miljø) den 22. december 2003 med henblik på opnåelse af generel indstilling.

Grundnotat om forslaget er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 28. juli 2003.

2. Formål og indhold

Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater underskrev i juni 1998 en protokol til den regionale FN/ECE-konvention om grænseoverskridende luftforening over store afstande (i det følgende kaldet protokollen) angående persistente organiske miljøgifte (i det følgende kaldet POP-stoffer), og i maj 2001 den globale Stockholm-konvention om persistente organiske miljøgifte (i det følgende kaldet konventionen).

Kommissionen anfører, at forslagets formål er at etablere nogle fælles retlige rammer, inden for hvilke der kan træffes foranstaltninger til at standse fremstilling, markedsføring og anvendelse af POP-stoffer af hensyn til en sammenhængende og effektiv gennemførelse af de forpligtelser, Fællesskabet har i medfør af protokollen og konventionen.

Protokollen

Det endelige mål med protokollen er at alle udledninger af POP-stoffer ophører. Protokollen forbyder fremstilling og anvendelse af nogle af stofferne (aldrin, chlordan, chlordecon, dieldrin, endrin, hexabromphenyl, mirex og toxaphen). Andre stoffer skal udgå på et senere tidspunkt (DDT, heptachlor, hexachlorbenzen og PCB). Endelig fastsætter protokollen snævre begrænsninger for brugen af DDT, HCH, herunder lindan og PCB. Den pålægger endvidere parterne at bringe deres emissioner af dioxiner, furaner, PAH og HCB ned under 1990-niveauet (eller niveauet i et andet år mellem 1985 og 1995). Den indeholder specifikke grænseværdier for

forbrænding af kommunalt affald, farligt affald og hospitalsaffald.

I oktober 2003 har 17 parter, herunder 8 medlemsstater – heriblandt Danmark – og 4 kandidatlande ratificeret protokollen. Protokollen er dermed trådt i kraft, idet der kræves 16 ratifikationer.

Konventionen

Målet med konventionen er at beskytte menneskers sundhed og miljøet mod POP-stoffer. Konventionen fastsætter regler for i første omgang 12 POP-stoffer, der også er omfattet af protokollen. Der er mulighed for senere at tilføje nye POP-stoffer på konventionens lister.

Udslip af utilsigtet fremstillede biprodukter – dioxiner, furaner, PCB og HCB – skal stadig minimeres med det endelige mål helt at undgå udslip, hvor det er muligt. I nationale handlingsplaner skal parterne fremme og foreskrive brug af bedst tilgængelige teknologi for nye kilder i de vigtigste kildekategorier.

Affald, der består af eller er forurenet med POP-stoffer skal bortskaffes på en sådan måde, at POP-indholdet destrueres eller omdannes irreversibelt, så det ikke udviser POP-egenskaber. Hvis dette ikke udgør den miljømæssigt foretrukne mulighed, eller POP-indholdet er lavt, bortskaffes affaldet på anden miljømæssigt forsvarlig måde. Bortskaffelsesoperationer, der kan føre til nyttiggørelse eller genanvendelse af POP, er udtrykkeligt forbudt.

Parterne er forpligtet til at udarbejde en national gennemførelsesplan.

40 lande har ratificeret konventionen, der træder i kraft efter den 50. ratifikation. Indtil nu har 6 medlemsstater og 2 kandidatlande ratificeret konventionen. Danmark har taget skridt til at ratificere konventionen.

Forslag til forordning

Den foreslåede forordning gennemfører de vigtigste bestemmelser i konventionen og protokollen ved at forbyde fremstilling, anvendelse og markedsføring af stofferne opført på forordningens bilag.

Forordningens bestemmelser er dog strengere, idet den ikke gør brug af den mulighed, som de internationale aftaler giver for at fortsætte med fremstilling, markedsføring og anvendelse af nogle af stofferne på listen til begrænset anvendelse, bortset fra HCH, herunder lindan.

Anvendelsesområder

Forordningen finder anvendelse på fremstilling, markedsføring, anvendelse, udslip og bortskaffelse af stoffer, som er omfattet af forbud eller begrænsning ifølge protokollen eller konventionen.

Fremstilling, markedsføring og anvendelse

Det er forbudt at fremstille, markedsføre og anvende følgende stoffer: aldrin, chlordan, dieldrin, endrin, heptachlor, hexachlorbenzen, mirex, toxaphen, PCB, DDT, chlordecon og hexabrombiphenyl såvel i form af rene stoffer, som i kemiske produkter og artikler, det vil sige

18

færdigvarer, der indeholder kemikalier omfattet af forordningen.

Det samme gælder for stoffet HCH, incl. lindan, der dog må anvendes til brug som mellemprodukt ved fremstilling af kemiske produkter eller som insektbekæmpelsesmiddel. Endvidere må stoffet indtil 1. september 2006 anvendes til professionel og industriel behandling af tømmer og træstammer samt til indendørs brug i industrien og i hjemmet.

Alle de ovenstående stoffer er optaget på bilag til forordningen. Bilagene kan senere udvides med flere stoffer.

Forbudet gælder dog ikke for stofferne, når de anvendes til forskning i laboratorieskala eller som referencestandard, eller hvis de forekommer som utilsigtede sporforureninger i stoffer, kemiske produkter eller forbrugerprodukter.

Såfremt stofferne findes som bestanddele i artikler, der er fremstillet før eller er i brug på tidspunktet for forordningens ikrafttræden, kan artiklen dog fortsat markedsføres og anvendes. Når en medlemsstat bliver bekendt med et sådant produkt, skal den dog straks underrette Kommissionen, der omgående underretter Stockholm-konventionens sekretariat herom.

Eksisterende lagre

Eksisterende lagre af POP-stoffer, bortset fra HCH, skal bortskaffes i overensstemmelse med reglerne om affaldshåndtering, jf. nedenfor.

Der skal gives meddelelse til den kompetente myndighed i det land, hvor lagre af mere end 100 kg HCH befinder sig senest 12 måneder efter forordningens ikrafttræden og derefter årligt. Lageret skal håndteres på miljømæssig forsvarlig måde, og tilsynspligten påhviler medlemsstaterne.

Mindskelse af udslip

Medlemsstaterne skal inden to år efter forordningens ikrafttræden udarbejde fortegnelser over udslip af dioxiner og furaner, Hexachlorbenzen(HCB), PCB og PAH'er og holde disse fortegnelser ajour. Medlemsstaterne skal inden samme frist udarbejde en national handlingsplan, der skal identificere, beskrive og mindske de samlede udslip af disse stoffer fra menneskeskabte kilder. Den nationale handlingsplan skal være en del af den handlingsplan, som medlemsstaten som part i konventionen er forpligtet til at udarbejde. Der er ikke krav om konkrete procentnedsættelser af udslippene, men tale om anvendelse af bedst tilgængelige teknologi, substitution m.v.

Affaldshåndtering

Affald, der består af POP-stoffer eller er forurenset hermed – bortset fra PAH'er – skal bortskaffes således, at restaffaldet eller udslip herfra ikke udviser POP-egenskaber. Sådant affald kan imidlertid bortskaffes på anden måde i overensstemmelse med affaldsdirektivet (75/442/EØF), hvis indholdet af listestoffer i affaldet er lavere end koncentrationsgrænserne i bilag IV til forordningen. Koncentrationsgrænserne er under udarbejdelse og bliver indsat senere ved komité-procedure.

Genbrug og nyttiggørelse af POP-affald er forbudt, medmindre det godtgøres, at POP-stofferne

19

destrueres under nyttiggørelsen eller udskilles og efterfølgende bortskaffes på miljømæssig forsvarlig vis. Ifølge gældende EU-regler er enhver form for nyttiggørelse af PCB-holdigt affald totalt forbudt. Dette forbud opretholdes i forslaget til forordningen. De gældende EU-regler tillader bortskaffelse af PBC ved permanent underjordisk deponering i saltminer. Denne regel foreslås ophævet.

Gennemførelsesplaner

Medlemsstaterne skal inden 2 år udarbejde en plan for opfyldelse af deres pligter i forhold til konventionen. Som part i konventionen skal også Kommissionen udarbejde en plan for opfyldelse af Fællesskabets forpligtelser i henhold til konventionen.

Overvågning

Kommissionen og medlemsstaterne pålægges at arbejde tæt sammen om at etablere programmer og ordninger til miljøovervågning af tre af stofferne på listen, nemlig dioxiner, furaner og PCB.

Rapportering

Medlemsstaterne skal hver tredje år give Kommissionen oplysning om anvendelse af forordningen og hvert år sende Kommissionen data om den faktiske eller skønnede samlede produktion og markedsføring af POP-stofferne.

Hvert tredje år skal medlemsstaterne sende Kommissionen sammenfattende rapporter om lagre, udslipstegnelse og tilstedeværelsen i miljøet af dioxiner og PCB.

Om de stoffer, der er opregnet i konventionen, udarbejder Kommissionen med mellemrum, en rapport på grundlag af de oplysninger, medlemsstaterne har indsendt til Kommissionen og sender den til konventionens sekretariat.

Udveksling af oplysninger og teknisk bistand

Kommissionen og medlemsstaterne skal fremme og sørge for oplysningsudveksling inden for EU og med tredjeland vedrørende formindskelse eller afvikling af POP-stofferne. Kommissionen og medlemsstaterne skal samarbejde om at yde hensigtsmæssig teknisk bistand til udviklingslande og lande med overgangsøkonomi under hensyntagen til deres særlige behov. Disse bestemmelser bygger på konventionens bestemmelser.

Sanktioner

Medlemsstaterne skal fastsætte effektive, proportionale og afskrækkende regler, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af forordningen.

Bilag og ændring af bilag

Bilag I. I dette bilag er i del A opført de stoffer, der er forbudt efter både konventionen og protokollen og i del B de stoffer, der kun er forbudt i protokollen.

Bilag II. Indeholder HCH, incl. lindan og de anvendelsesbegrænsninger, der gælder for dette stof.

Bilag III. Indeholder de stoffer, der er omfattet af bestemmelserne om begrænsning af udslip.

Bilag IV. Indeholder de stoffer, der er omfattet af bestemmelserne om affaldshåndtering.

20

Når det er vedtaget inden for rammerne af en af de internationale aftaler, tilføjes nye stoffer til et eller flere af bilagene. Desuden kan bilagene ændres efter komité-procedure. Der foreslås ikke nedsat en ny komité, men den tekniske tilpasningskomité, der er nedsat i henhold til direktiv 67/548/EØF (direktivet om klassificering, mærkning m.v. af farlige kemiske stoffer) bistår Kommissionen. Komitéens afgørelser træffes med kvalificeret flertal efter reglerne i artikel 5 i Rådets afgørelse af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen.

Konsekvensændringer i andre direktiver

Der ophæves et par gældende forskrifter. Forbudet mod anvendelse i pesticider af 8 POP-stoffer i direktiv 79/117/EØF foreslås ophævet, idet forbudet nu bliver overflødig. Det foreslås desuden at ophæve bestemmelsen i direktiv 96/59EF om, at det er tilladt at bortskaffe PCB/PCT-affald i mineskakter o.lign.. De øvrige bestemmelser om PCB/PCT i direktivet gælder fortsat.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen har i udkastet til forordningen anført, at målene for forordningen, nemlig at beskytte miljøet og menneskers sundhed mod POP-stoffer, ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne selv, da forureningen er grænseoverskridende. Fællesskabet kan derfor træffe

foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet og i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet går forslaget til forordningen ikke ud over, hvad der er påkrævet. Regeringen er enig i, at forslaget er fuldt ud i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forordningen vil umiddelbart være gældende i Danmark. Som følge af forordningens forslag om konsekvensophævelse af nogle bestemmelser i et plantebeskyttelsesdirektiv og PCB/PCT-direktivet vil der skulle ske en tilsvarende ophævelse af bestemmelserne i de danske bekendtgørelser samt enkelte konsekvensændringer i den danske affaldsbekendtgørelse. Desuden skal der udstedes en bekendtgørelse om tilsyn med forordningens overholdelse.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Produktion og markedsføring af POP-stofferne har ikke fundet sted i Danmark i årevis. Der findes derfor heller ingen lagre af disse stoffer.

Hvad angår udslipsforebyggelse er der med forordningen ikke rettet yderligere bestemmelser mod virksomheder. De virksomheder, der udleder de største mængder af de 4 POP-stoffer, har allerede forpligtelser i henseende til forebyggelse, kontrol og overvågning i henhold til gældende EU-lovgivning. Udledningerne fra affaldsforbrændingsanlæg – den formentlig betydeligste kilde for dioxiner og furaner i Danmark – er reguleret i en bekendtgørelse om affaldsforbrændingsanlæg, der fastsætter emissionsgrænseværdier. Efter vedtagelsen af dioxinhandlingsplanen er emissionerne på et minimum. Der er også udarbejdet en massestrømsanalyse for dioxiner og furaner. For at kunne overholde den løbende rapporteringsforpligtelse om emissionerne, skal oplysningerne herom opdateres.

21

For HCB'er antages affaldsforbrændingsanlæg at være den væsentligste forureningskilde. Emissionerne er ikke kvantificerede, men antages at være ubetydelige. Vejledningen for industriel luftforurening og en bekendtgørelse om indholdet af PAH'er i diesellole regulerer PAH'erne. Siden 1995 har det været forbudt at bruge PCB'er i kondensatorer og transformere, som vejer mere end 1 kg. Udledninger af PCB fra andre kilder, f.eks. lim eller fugemasse kan teoretisk finde sted, men de totale emissioner af PCB antages at være ubetydelige.

Det vurderes således, at en dansk opfyldelse af forordningen for så vidt angår udslip ikke vil kræve yderligere tiltag. Miljøstyrelsen vil som myndighed blive pålagt enkelte yderligere forpligtelser i form af rapportering, overvågning og udarbejdelse af handlingsplan.

Med hensyn til affaldshåndtering så kan de grænseværdier som skal fastsættes i bilag 4 få en betydning for håndtering af byggeaffald og restprodukter i forhold til nuværende praksis. I det på nuværende tidspunkt hverken er muligt at sige noget om på hvilket niveau grænseværdierne kommer til at ligge er det derfor heller ikke muligt at forudsige hvilke mængder affald det vil komme til at dreje sig om. Det er desuden heller ikke fastsat hvilken håndtering der bliver mulig.

En ændring af håndteringen af restprodukter vil kunne betyde at der kommer en forøget omkostning for det offentlige i forhold til omkostningerne ved den nuværende håndtering.

Dette vil blive vurderet i forbindelse med den komite procedure som skal fastsætte

grænseværdierne.

Beskyttelsesniveau.

Danmark vurderer, at forslaget generelt vil hæve beskyttelsesniveauet. Dog vurderes forslaget om fortsat anvendelse af HCH, incl. lindan, til begrænset anvendelse og muligheden for at markedsføre og anvende POP-behandlede artikler, der er fremstillet inden forordningens ikrafttræden at medføre en forringelse af beskyttelsesniveauet.

5. Høring

Forslaget er den 4. juli 2003 sendt i ekstern høring.

Danmarks Apotekerforening, Genvindingsindustrien, HTS-Handel, Transport og Serviceerhvervene, Kommunernes Landsforening, Dansk Handel & Service samt Sundhedsstyrelsen har ingen bemærkninger til forslaget.

Københavns kommune anbefaler, at grænseværdierne for POP-stoffer i affald hurtigst muligt fastsættes under henvisning til forsigtighedsprincippet

Advokatrådet finder det noget betænkeligt, at allerede producerede varer/lagre indeholdende POP-stoffer fra en given dato ikke længere må anvendes, uden at der fastsættes kompensation herfor.

Forbrugerrådet finder, at det bør tydeliggøres, at det produktansvar, der er udmøntet i General

22

Product Safety Directive for produkter også gælder for de af forordningen omhandlede artikler og at det som minimum tydeliggøres under definitionen af en artikel i forordningsforslaget. Forbrugerrådet finder, at det ikke bør være tilladt at markedsføre artikler, der indeholder POP-stoffer, ligesom HCH, incl. Lindan, helt bør forbydes.

Det Økologiske Råd finder, at formålet med forordningen må være at minimere/eliminere anvendelsen af POP-stoffer, hvorfor forordningen bør indeholde et fuldstændigt forbud mod anvendelse af HCH, incl. Lindan så hurtigt som muligt. Rådet finder endvidere ikke, at det bør være tilladt at markedsføre artikler med indhold af POP-stoffer, hvis artiklerne er fremstillet før forordningens ikrafttræden.

Forslaget har endvidere været sendt i høring i Miljøspecialudvalget den 19. september 2003. SID tilslutter sig indstillingen og gør opmærksom på, at man ikke finder det skal være muligt at markedsføre artikler, der indeholder POP-stoffer, og at man finder at HCH incl. Lindan helt bør forbydes.

På specialudvalgsmøde (miljø) den 3. december 2003 fremkom følgende bemærkninger:

Greenpeace fremlagde en række konkrete ændringsforslag til selve forordningen. Forslagene vedrørte artikel 6, der drejer sig om reduktion og eliminering af udslip af dioxiner, furaner, HCB, PCB og PAH'er.

Forslagene sigter mod:

- 1) at få alle udledninger af disse stoffer opgjort og ikke blot udledninger til luft som anført i forslaget – f.eks. udledninger som sker via produkter og materialer som på et eller andet tidspunkt i livsforløbet giver anledning til forurening med disse stoffer og
- 2) at fremme udvikling og brug af substitutionsmaterialer, -produkter og -processer for at forhindre dannelse og udledning af disse stoffer.

Ad punkt 4 - Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse på Fællesskabets vegne af protokollen fra 1978 til 1979 konventionen om grænseoverskridende luftforurening over store afstande (LRTAP) angående persistente organiske miljøgifte

KOM (2003) 332 endelig

- revideret notat

Status

Kommissionen vedtog den 12. juni 2003 udkast til Rådets afgørelse om Fællesskabets ratifikation af ovennævnte protokol.

Forslaget til afgørelse har hjemmel i artikel 95, stk. 1 og artikel 175 stk. 1 sammenholdt med artikel 300, stk. 2 første afsnit og artikel 300 stk. 3, første afsnit, og skal således vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

23

Europa-Parlamentet har udtalt sig den 5. november 2003.

Formandsskabet har sat punktet på dagsordenen for rådsmøde (miljø) den 22. december 2003 med henblik på vedtagelse.

Grundnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 28. juli 2003.

2. Formål og indhold

Beslutningen har til formål at sikre Fællesskabets ratifikation af POP-protokollen under 1979 Konventionen om langtrækkende grænseoverskridende luftforurening .

Beslutningen indeholder bemyndigelse til, at Rådets formand kan udpege den eller de personer, der har fuldmagt til på Fællesskabets vegne at deponere godkendelsesinstrumentet hos Generalsekretæren for De Forenede Nationer.

Ifølge forslaget skal forslag til ændring af protokollens bilag I, II og III forelægges af Kommissionen på Fællesskabets vegne efter afgørelse truffet af Rådet med kvalificeret flertal. Kommissionen bemyndiges til på Fællesskabets vegne at godkende ændringer til protokollens bilag I, II og III forudsat at Fællesskabets egen forordning er ændret i overensstemmelse hermed.

Protokollen

Det endelige mål med protokollen er at alle udledninger af POP-stoffer ophører. Protokollen forbyder fremstilling og anvendelse af nogle af stofferne (aldrin, chlordan, chlordecon, dieldrin, endrin, hexabromphenyl, mirex og toxaphen). Andre stoffer skal udgå på et senere tidspunkt (DDT, heptachlor, hexachlorbenzen og PCB). Endelig fastsætter protokollen snævre begrænsninger for brugen af DDT, HCH, herunder lindan og PCB. Den pålægger endvidere parterne at bringe deres emissioner af dioxiner, furaner, PAH og HCB ned under 1990-niveauet (eller niveauet i et andet år mellem 1985 og 1995). Den indeholder specifikke grænseværdier for forbrænding af kommunalt affald, farligt affald og hospitalsaffald.

I marts 2003 havde 14 parter, herunder 7 medlemsstater – heriblandt Danmark – og 2 kandidatlande ratificeret protokollen. For at protokollen kan træde i kraft kræves der 16 ratifikationer.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Kommissionen har i udkastet til beslutningen ikke direkte taget stilling til nærheds- og proportionalitetsprincippet, men da Fællesskabet er part i 1979 konventionen om langtrækkende grænseoverskridende luftforurening og da Fællesskabet og samtlige medlemslande undertegnede protokollen i Århus i juni 1998 skønnes forslaget til ratifikation ikke på nogen måde at stride imod nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Konsekvenser for Danmark

Afgørelsen indebærer først og fremmest, at Fællesskabet kan ratificere protokollen. Dette har ikke i sig selv direkte konsekvenser for Danmark, idet dette som udgangspunkt alene forpligter